

Vážení přátelé ,vážení a vzácní hosté !

Za několik okamžiků odhalíme pamětní desku, která bude návštěvníkům, pedagogům a žákům této školy připomínat významné osobnosti .Bude připomínat také dobu uměleckých varů, rozchodů i nalézání .Jména jsou spojena s umělci, kteří nikdy nezapomněli na svoji vlast a vždy hledali cestu jak jí nejvíce prospět.Od narození turnovského malíře, pedagoga a vlastence Jana Prouška uplyne letos stopadesát let.Proslavil se na národopisné výstavě Československé v roce 1895 a myslím, že je tato osobnost v Turnově natolik známa a vážena, že ji netřeba podrobně připomínat.V roce 1900 na světové výstavě v Paříži dobývá svůj první umělecký úspěch také malíř Jan Dědina ,který uprostřed uměleckých varů ve Francii strávil mnohdy nelehkých čtrnáct let.Po císařské amnestii se vrací po boku své sličné choti do Čech.A Turnov je následnou presentační zastávkou mladého umělce, jemuž předchází nemalá pověst pařížská.Turnovské sdružení přátel umění jej uvádí mezi studenty, místní společnost ,intelektuály a umělce.Přátelé umění a vlastenci v něm také vidí nemalou posilu proti německému živlu z blízkého Liberce.Přátelé Jana Dědiny ,s mnoha studoval na Akademii a na UPRUM v Praze, patřili k přední umělecké linii konce devatenáctého a začátku dvacátého století.Když jsem přemýšlel nad archiváliemi Jana Dědiny jak umožnit jeho opětný návrat do města Českého ráje :Turnova, vynořila se jaksi mimovolně vzpomínka na jeho velmi slavnou soubornou výstavu v roce 1909.Byla ještě utvrzena velmi příjemným přijetím jeho obrazů v muzeu Českého ráje v Turnově v září 2005.A také změna uživatele budovy bývalé reálky návrh podpořila.Nápad přinést do budovy Základní umělecké školy odlesk uměleckého světa byl tedy na světě, ale nebylo lehké jej realizovat.Dnes však díky pomoci mnohých je uskutečněn.Od této chvíle se vždy ,když se otevře brána školy po letních prázdninách ,bude den narození Jana Dědiny souhlasit s prvním školním dnem –prvním zářím.S tímto umělcem ,který natrvalo zakotvil v blízkých Tatobitech,jsem se velmi často jako chlapec setkával.Mám do dneška uchovanou vzpomínku na jeho velmi krásný vztah k dětem.Bude tedy tady na velmi správném místě.Věřím, že jeho a ostatní jména budou vzbuzovat zvědavost, dychtivost a jistě pro mnohé příklad k následování.Myslím, že tato pamětní deska, vytvořená akademickým sochařem Jaroslavem Markem, bude také vzkříšením genia loci ,který se v těchto zdech nepřestal ,navzdory protivenstvím ,nikdy vznášet.Věřím, že díky iniciátorům myšlenky a vzácnému pochopení ředitelství zdejší Základní umělecké školy tomu tak bude i v budoucnu.Jan Proušek v roce 1894 pronesl tuto památnou větu:“Každý národ jeví se umělecky potud svým, pokud zná a dbá svého, byť i sebe jednoduššího přirozeného vkusu a slohu „.Děkuji vám přátelé za pomoc i pozornost.

Turnov 15.února 2007 :Odhalení pamětní desky v budově ZUŠ Turnov

Projev u pamětní desky :P.Pešek